

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΜΥΚΗΝΑΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΤΟΥ 1887.

Αἱ ἐν Μυκῆναις ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο τῇ 6 Ὀκτωβρίου καὶ ἔληξαν τῇ 19 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους, ὥστε διήρκεσαν μόλις δύο καὶ ἡμισυν μῆνα. Ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἀσφαλοῦς ὑποθέσεως, ὅτι παρὰ πόλιν τοιαύτην ἀδύνατον νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ νεκροταφεῖον ἐκτεταμένον, ἤρχισα ἀναζητῶν τάφους ἐκτὸς τοῦ τείχους τῆς πόλεως, πράγματι δὲ μετὰ τινὰς ματαιὰς ἀποπειράς ἀνεκαλύφθησαν τάφοι πολλοὶ χρόνων προῖστορικῶν ἐσκαμμένοι ἐν τῷ βράχῳ, ἄλλοι μὲν κυκλοτερεῖς ἄλλοι δὲ τετράγωνοι, εἰς οὓς ἐξωθεν ἄγει δρόμος μᾶλλον ἢ ἦττον μακρὸς ἐσκαμμένος ἐπίσης ἐν τῷ βράχῳ. Κατὰ τὸ σχετικῶς μικρὸν διάστημα χρόνου, ὃ διήρκεσαν αἱ ἀνασκαφαί, ἤνοιξα καὶ ἐκαθάρισα ἐξ αὐτῶν δεκαπέντε· ὁ μέγιστος πάντων ἔχει δρόμον μήκους 24 μέτρων, εἴσοδον ἢ στόμιον ὕψους 3 μέτρων, πλάτους δὲ 1,44 μέτρων καὶ δωμάτιον πλάτους 6,50 μέτρων, μήκους 6 καὶ ὕψους 4 μέτρων. Πλὴν τούτων ἀνεκαλύφθη καὶ τάφος κτιστὸς ἐκ πλακῶν μικρῶν ὁμοῖος τοῖς τοῦ Μενιδίου, τοῦ Ἡραίου καὶ τοῦ Βώλου· ἀλλὰ τοῦτον δὲν προέφθασα ν' ἀνασκάψω ἐντελῶς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ περὶ τῶν διαστάσεών του οὐδὲν ἀναφέρω.

Τὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν τούτων δὲν εἶναι μὲν ἐξ ἐκείνων, ἃ θαμβοῦσι καὶ ἐκπλήττουσι τὸν θεατὴν, παρέχουσι ὅμως πολυτίμους συμβολὰς οὐ μόνον εἰς ἐντελεστέραν γινῶσιν τοῦ ἀρχαιοτάτου ἐν Ἑλλάδι πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς λύσιν τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος ἂν ὁ τὰ μνημεῖα ταῦτα κληροδοτήσας ἡμῖν λαὸς ᾗτο ἐλληνικὸς ἢ ξένος τις. Μεταξὺ αὐτῶν πρωτεύουσιν θέσιν κατέχουσι δεκατρεῖς ἐγγεγλυμμένοι λίθοι, ὧν οἱ πλεῖστοι μαρτυροῦσι περὶ μεγάλης ἐν τῇ τέχνῃ ταύτῃ δεξιότητος· ἐπὶ ἐνὸς παρίστανται δύο λέοντες ἐν στάσει ὁμοίᾳ ἐν τοῖς πλείστοις τῇ τῶν λεόντων ὑπεράνω τῆς πύλης Μυκηνῶν, ἐπὶ δὲ ἄλλων πάλιν λέοντες, ἢ αἰγαγροὶ, δορκάδες καὶ βόες μετὰ δένδρων καὶ ἄλλων συμβόλων. Μετ' αὐτοὺς μνημονευτέα εἰσὶ:

1) τεμάχια τινὰ ὅσ τοῦ ἐλέφαντος μετ' ἀναγλύπτων παραστάσεων ἢ κοσμημάτων, ἐφθαρμένων ὁμως ἱκανῶς· 2) δώδεκα μικρὰ γυναικεῖα εἰδῶλια ἐξ ὑελώδους μάζης· 3) πολλὰ μικρὰ κοσμήματα, ἐξ ὧν περὶ τὰ ἐξήκοντα εἶναι χρυσᾶ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξ ὑελώδους μάζης· ἐκ τῶν χρυσῶν τεσσαράκοντα μετὰ ἑκατοστούς ἐπίσης χρυσῶν ψηφίδων (χαντρῶν) ἦσαν, ὡς φαίνεται, ἐπερραμμένα ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς γυναικὸς νέας· 4) δύο πόρπαι χαλκαῖ νῦν πρῶτον ἐν ἀνασκαφαῖς τάφων τῆς ἐποχῆς ταύτης εὐρισκόμεναι· 5) δύο δίσκοι κατόπτρων χαλκῶν καὶ 6) δύο μαχαίρια ἐπίσης χαλκᾶ, πιθανῶς *ξυράφια*. Τέλος ὡς περιέργον ἀναφέρω ὅτι εὐρέθη καὶ ὁλόκληρον περιδέραιον ἐκ κογχυλίων φυσικῶν. Τεμάχια πηλίνων ἀγγείων συνελέγησαν πολλά, θὰ συγκολληθῶσι δ' ἐξ αὐτῶν τέσσαρα ἢ πέντε ἀγγεῖα ἱκανῶς ἄρτια· τὸ καλλίτερον αὐτῶν εἶναι πυξὶς κυλινδρική μετὰ πώματος, ἥς τὸ δοχεῖον περιθέει ζώνη ἐκ πτηνῶν (1).

Ὑπολείπονται ἔτι πρὸς ἀνασκαφὴν τάφοι περὶ τοὺς τριάκοντα, θ' ἀνακαλυφθῶσιν ὁμως ἐν μελλούσαις ἀνασκαφαῖς ἀναμφιβόλως καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Χρ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

---

(1) Λεπτομερέστερον θὰ περιγραφῶσι καὶ μετ' εἰκόνων θὰ δημοσιευθῶσι τὰ σπουδαιότερα τῶν εὐρημάτων τούτων ὁμοῦ μετὰ τῶν κατὰ τὸ 1888 γενομένων ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι. Μέχρι τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1888 ἀνεσκάφησαν ἐν ὅλῳ τάφοι περὶ τοὺς πεντήκοντα.